

درحالی که بسیاری از شرکت های اروپایی به دلیل خروج آمریکا از برجام به دنبال لغو قرار دادهای خود با ایران هستند و هر روز مسولان یک شرکت خارجی از پژو گرفته تا توتال و... از لغو قراردادهایشان با ایران حرف می زنند؛ گوپال کریشنا معاون وزارت کشتیرانی هند گفت: از هفته آینده عملیات توسعه ای بندر راهبردی چابهار آغاز می شود. هند در قراردادی ویژه با ایران به دنبال توسعه بندر چابهار تنها بندر اقیانوسی کشورمان هست. هندی ها به فکر آن هستند تا با تکمیل فازهای توسعه بندر چابهار و خطوط ریلی در منطقه جنوب شرق ایران علاوه بر دور زدن پاکستان به بازارهای کشورهای افغانستان و آسیای میانه به عنوان بازاری اقتصادی و استراتژیک برای خود دست پیدا کنند. گوپال باگلی، مسئول امور ایران در وزارت خارجه هند درباره این توافق گفته است: « هند به افغانستان و کشورهای آسیای مرکزی دسترسی زمینی ندارد زیرا پاکستان مانعی بر سر راهش است. از این رو هند به دنبال توسعه این بندر به منظور کاهش هزینه ها و زمان حمل و نقل بار به آسیای مرکزی و منطقه خلیج فارس و همچنین دور زدن پاکستان و ایجاد مسیری به افغانستان است که در آنجا روابط امنیتی نزدیک و منافع اقتصادی دارد.»

همچنین معاون وزارت کشتیرانی هند روز گذشته به روزنامه «هندوستان تایمز» گفت: ما توانسته ایم برای آغاز عملیات موقت در بندر چابهار آماده شویم. با وجود تصمیم آمریکا برای اعمال تحریم های جدید علیه ایران پس از خروج واشنگتن از برجام، از هفته آینده عملیات توسعه ای بندر راهبردی چابهار را شروع می کنیم.

هند یک شرکت ایرانی را برای انجام عملیات توسعه ای بندر چابهار به مدت 18 ماه انتخاب کرده است. در این مدت این کشور به دنبال انتخاب یک شرکت هندی برای مدیریت طولانی مدت بندر چابهار خواهد بود. در دو سال گذشته روابط عمیقی بین مقامات ایران و هند شکل گرفته است و رئیس جمهور ایران و هند بارها در جریان های اجلاس های بین المللی دیدار داشته اند. همچنین سال گذشته نازندرا موندی رئیس جمهور هند به ایران سفر کرد و حسن روحانی رئیس جمهور کشورمان نیز به همراه یک هیات عالی رتبه بهمن ماه سفری به دهلی نو داشت. هند در سفر حسن روحانی رئیس جمهوری ایران به این کشور انجام عملیات بندری در اسکله شهید بهشتی را بر عهده گرفت و تعهد کرد که عملیات های توسعه ای این بندر را قبل از 17 ژوئن (27 خرداد) آغاز کند. شرکت بین المللی بنادر (ای پی جی ال) هند در سال 2015 توسط دولت هند برای توسعه بنادر در خارج از این کشور ایجاد شده است. این شرکت در ماه مه (اردیبهشت) سال 2016 برای تجهیز و اداره ترمینال های چند جانبه و کانتینری اسکله چند منظوره شهید بهشتی در فاز اول بندر چابهار ایران با شرکت آریا بندر ایران قرارداد امضا کرد. بر اساس این قرارداد این شرکت با سرمایه گذاری معادل 85,21 میلیون دلار، اداره اسکله شهید بهشتی را به مدت 10 سال بر عهده خواهد داشت. دولت هند همچنین انجام مناقصه های جدید برای انتخاب یک شرکت همکار جهت اداره، مدیریت و نگهداری از بندر چابهار را آغاز کرده است.

چابهار در حدود 100 کیلومتری بندر گوادر پاکستان قرار گرفته که چین در راستای پروژه 46 میلیارد دلاری ساخت کریدور اقتصادی چین-پاکستان (راه ابریشم جدید) سرگرم توسعه آن است. از همین رو توسعه بند چابهار برای هندی ها به نوعی رقابت با چین هم محسوب می شود.

در حال حاضر بندر چابهار ظرفیت تخلیه و بارگیری کمتر از پنج میلیون تن کالا در سال را دارد که این رقم در چارچوب طرح های توسعه ای این بندر می تواند به بیشتر از 20 میلیون تن برسد.

قرارداد مشارکت هند در توسعه فاز یک بندر چابهار ایران، اردیبهشت ماه 1394 در تهران به امضای نیتین گادکاری، وزیر کشتیرانی و حمل و نقل هند و عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی ایران رسید و مطابق این قرارداد، هند با سرمایه گذاری 85 میلیون دلاری در تجهیز فاز یک طرح توسعه بندر چابهار، به مدت 10 سال بهره برداری از این فاز را به عهده خواهد داشت.

عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی با اشاره به امضای سند موافقت نامه تأسیس کریدور بین المللی حمل و نقل و ترانزیت هند، ایران و افغانستان موسوم به کریدور چابهار گفته است: «با تأسیس این کریدور ایران از طریق شبکه ریلی می تواند به آسیای میانه تا چین و روسیه متصل شود. یکی از یادداشت تفاهم نامه هایی که به امضا رسید اظهار تمایل هند برای سرمایه گذاری در راه آهن چابهار - زاهدان به

ارزش یک میلیارد و 300 میلیون دلار بود که نشان از علاقمندی و تمایل هند برای احداث این خط ریلی دارد. سال گذشته اجرای این خط آهن از بودجه داخلی وزارت راه و شهرسازی آغاز شد و تا کنون زیرسازی پروژه در محور چابهار – ایرانشهر به میزان 40 درصد پیشرفت فیزیکی دارد. اجرای این پروژه از سمت زاهدان نیز از چندماه گذشته آغاز شده است بنابراین برای اجرای این پروژه ریلی صرفاً در انتظار حضور هندی‌ها نبودیم اما خوشبختانه کشور هند تمایل خود را برای تأمین مالی ادامه پروژه اعلام کرد.»

منبع: فصل اقتصاد

